

คำนำ

รายงานฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 2210420 นักเขียนเอกกับผลงาน (Major Writers and Their Works) ซึ่งเป็นหนึ่งในวิชาหมวดการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ของคณะอักษรศาสตร์ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ จัดทำขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์และวิจารณ์บทประพันธ์ของนักเขียนเอก ทั้งนี้บทประพันธ์ที่คณะผู้จัดทำเลือกมา ณ ที่นี้ ได้แก่ “ความสุขของกะทิ” ผลงานการประพันธ์ของ งามพรรณ เวชชาชีวะ ที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) รวมถึงยังได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศอีกด้วย

สำหรับหัวข้อของรายงานฉบับนี้ “ข้อคิดจากคำคมในความสุขของกะทิ” เป็นการนำเอาประโยคถ้อยคำที่ดูลึกซึ้งที่มีความหมาย ไม่ว่าจะมาจากคำโปรยในตอนต้นของแต่ละบทหรือจากคำพูดของตัวละคร มาทำการวิเคราะห์ตีความตามบริบทในเรื่อง นอกจากนี้ยังได้ทำการเชื่อมโยงเข้ากับมุมมองและแนวทางในการดำเนินชีวิตไว้ด้วย

ทางผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะทำให้ผู้อ่านเพลิดเพลินไปกับเนื้อหา รวมถึงตระหนักถึงข้อคิดมุมมองในการดำเนินชีวิต และย้อนกลับไปพิจารณาอ่านแต่ละประโยคในความสุขของกะทิอีกครั้งอย่างลึกซึ้ง หากมีข้อผิดพลาดประการใดก็ล้วนมีสาเหตุเนื่องมาจากความกระด้างของผู้จัดทำเอง และขออภัยในความผิดพลาดและคำติชมทั้งปวงไว้แต่เพียงผู้เดียว

ด้วยความเคารพ

เสฏฐรุฒิ สุขเจริญ และ อรุช ธีรวัฒน์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สารบัญ

คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
ข้อคิดจากคำคมในความสุขของกะทิ.....	1
เรื่อยอ่มมุ่งหน้าไปอย่างไม่ถึงจุดหมายไม่ได้ แม้การเดินทางจะชวนเหนื่อยหวั่นเพียงใดก็ตาม.....	1
อยู่ที่ไหนก็ดูพระจันทร์ดวงเดียวกัน.....	2
การอยู่กับปัจจุบันนาที่ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย.....	3
อดีตเหมือนเงา บางครั้งทอดนำทางอนาคต.....	4
หนทางของวันข้างหน้าดูเหมือนไม่มีจริง.....	5
ไม่น่าเชื่อว่าพรุ้งนี้ดวงอาทิตย์จะยังขึ้นให้เห็นบนฟ้าเหมือนเดิม.....	6
น้ำตาไม่อาจแทนความโศกเศร้าได้.....	7
คนเราต้องมีความใฝ่ฝัน และทำวันแต่ละวันให้ดีที่สุดไปพร้อมๆกันด้วย.....	8
โชคชะตาชอบเล่นตลกกับคน.....	9
คนบางคนวิ่งไล่ตามความฝันไปเรื่อยๆ จนไม่รู้จริงๆว่าความฝันที่ว่าอยู่ใกล้ตัวนี้เอง.....	9
คนเราก็ไม่ต่างจากตัวละครในหนังสือ ที่ต้องเผชิญกับเรื่องราวต่างๆในชีวิต และเมื่อผ่านพ้นมาได้ก็จะมีควม ลุ่มลึกในเนื้ออารมณ์เป็นคนเต็มคนมากขึ้น และมองทุกอย่างเปลี่ยนไป.....	10
บางทีชีวิตก็ไม่มีคำอธิบาย.....	11

เรื่อย่อมมุ่งหน้าไปอย่างไม่ถึงจุดหมายไม่ได้ แม้การเดินทางจะชวนเหนื่อยหวั่นเพียงใดก็ตาม

- หน้าที่ 24 บรรทัดที่ 16 -

บริบทกล่าวถึงการนั่งเรืออีแปะไปด้วยกันของกะทิกับคุณตา ซึ่งเป็นภาระนั่งพายเรือเล่นกันสองคน แต่กลับจบเรื่องด้วยสองประโยคนี้ ถ้าหากอ่านทวนไปถึงคำโปรยของบทที่ว่า “ไม่เคยมีใครพูดถึงแม่” ซึ่งสื่อให้รู้ถึงสภาพการอยู่ร่วมกันของครอบครัวกะทิกับคุณตาคุณยาย ที่ชีวิตของกะทิดำเนินไปโดยไม่มีใครพูดถึงแม่ของตนเองที่อยู่ห่างไกล ซึ่งก็ตรงกับตัวบทที่ไม่มีการพูดถึงแม่ของกะทิแม่แต่น้อย

ทั้งๆ ที่เนื้อหาในตัวบทมีแต่ความเรียบง่ายของการใช้ชีวิต แต่ทำไมบทนี้กลับจบด้วยประโยคที่ว่า “เรื่อย่อมมุ่งหน้าไปอย่างไม่ถึงจุดหมายไม่ได้ แม้การเดินทางจะชวนเหนื่อยหวั่นเพียงใดก็ตาม?” คำถามนี้น่าจะเกิดขึ้นในใจผู้อ่านทุกคน เพราะประโยคนี้นัดแย้งกับอารมณ์สงบๆ ที่เพิ่งได้อ่านมาโดยสิ้นเชิง หากจะคิดในเชิงว่าเป็นเพียงข้อคิดที่ใส่มาให้สอดคล้องกับการพายเรือเล่น ก็ดูจะเป็นเหตุผลที่เบาเกินไป

หากลองพยายามเชื่อมโยงเรื่องราวของทั้งบทเข้าด้วยกัน ตั้งแต่คำโปรย จนถึงประโยคสุดท้าย และลำดับอารมณ์ดู จะพบว่า ในคำโปรย จะให้ความรู้สึกเศร้าปนสงสัย ในขณะที่ตัวเนื้อหามายในบทจะสงบ เรียบง่าย อ่านสบายๆ แต่จบท้ายด้วยสัจธรรมของชีวิต ซึ่งผู้กล่าวน่าจะเป็นบุคคลที่ 3 ที่ไม่ใช่ตัวละครในเรื่อง แต่เป็นผู้แต่งที่เหมือนกำลังมองลงไปในโลกของกะทิอยู่

“ผู้เขียนน่าจะแฝงนัยเอาไว้” ในคำว่า “เหนื่อยหวั่น” ที่ใส่มาทั้งๆ ที่ตัวบทเต็มไปด้วยความสงบเรียบง่ายนั้น น่าจะหมายถึง ความรู้สึกของตัวละครแต่ละตัวเล็กๆ ที่นึกถึงคนที่ไม่เคยกล่าวถึง และการกล่าวถึงนั้นก็เปรียบเสมือนจุดหมาย ที่สักวันก็ต้องมาถึง เพราะไม่มีใครหนีความจริงได้

แต่ถ้าหากอ่านเรื่องความสุขของกะทิเป็นรอบที่สอง ประโยคนี้จะให้ความรู้สึกว่า ความตายของแม่กะทิ เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะแต่ละคนจะมีชีวิตอยู่บนความเศร้าเสียใจเพียงใดก็ตาม การมีชีวิตอย่างมีความสุขสงบ เรียบง่าย อย่างที่กะทิและคุณตาทำ จึงถือเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และสะท้อนถึงการต่อสู้กับความเศร้าได้ดีเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้นไม่ว่าจะตีความในมุมใดก็ตาม ต่างก็สื่อถึงเรื่องของสัจธรรมทั้งสิ้น ในชีวิตที่เรียบง่าย การยึดถือในสัจธรรมย่อมจะทำให้ชีวิตมีความสุข การยึดติดกับอะไรบางอย่าง หรือการหนีจากอะไรบางอย่างนั้นเป็นสิ่งที่รบกวนใจอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าชีวิตเราจะเรียบง่ายเพียงใดก็ตาม...

อยู่ที่ไหนก็ดูพระจันทร์ดวงเดียวกัน

- หน้าที่ 34 บรรทัดที่ 4 -

จากคำโปรยของบทว่า “กะทิอยากเห็นแม่หิ้วตะกร้ากลับจากตลาด” แสดงได้ถึงความรู้สึกคิดถึงคะนึ่งหามารดาเป็นอย่างยิ่ง เพราะแม่แต่ภาพที่น่าจะหาดูได้ง่ายๆ อย่างเช่น แม่กลับจากตลาด กะทียังไม่มีโอกาสได้เห็น ดังนั้นในช่วงชีวิตของกะทิที่ผ่านมา กะทิจะต้องคิดถึงแม่เป็นอย่างมาก แต่ไม่ว่ายังไงก็ไม่มีโอกาสได้ไปพบแม่

ไม่มีส่วนไหนของเนื้อเรื่องก่อนหน้าที่บอกว่า แม่ของกะทิเป็นอะไร และในทางกลับกัน ก็ไม่มีส่วนไหนเช่นกันที่บอกว่า กะทิไม่รู้ว่าเกิดอะไรกับแม่

ดังนั้นถ้าหากกะทิไม่รู้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับแม่ และคุณต่ายังพูดว่า “อยู่ที่ไหนก็ดูพระจันทร์ดวงเดียวกัน” ก็น่าจะสื่อถึงเพียงว่า ไม่ว่าจะอยู่ห่างกันแค่ไหน แต่ยังไงกะทิกับแม่และคุณตาคุนยาก็ยังได้ดูพระจันทร์ดวงเดียวกัน ไม่ต้องเหงาไปหรอก

แต่หากกะทิรู้เรื่องการป่วยของแม่อยู่แล้ว แม้จะไม่รู้ว่าป่วยมากแค่ไหน แต่สิ่งที่ฝังใจกะทิไปแล้วอยู่ในคำโปรยในบทแรกว่า “แม่ไม่เคยสัญญาว่าจะกลับมา” การมองพระจันทร์ยังจะทำให้กะทิดูคิดถึงเวลาที่กะทิกับแม่มีชีวิตอยู่ร่วมโลกกันนั้นน้อยลงไปเรื่อยๆ เปรียบดังพระจันทร์เป็นตัวแทนของแม่ให้กะทิได้นึกถึงแม่ยามที่เห็นพระจันทร์

และคุณตาคุนยายเองก็คงรู้สึกเศร้าเสียใจยิ่งกว่ากะทิมากนัก การมองพระจันทร์แล้วคิดถึงแม่ของกะทิน่าจะปลุกเร้าอารมณ์เศร้าขึ้นมา แต่ในขณะเดียวกัน การคิดถึงและมีเวลาว่างได้คิดอะไร ก็ยิ่งจะเยียวยาความเศร้านั้นได้ดียิ่งขึ้น หรือเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า “ปลงตกได้มากขึ้น” นั่นเอง

ดังนั้น “อยู่ที่ไหนก็ดูพระจันทร์ดวงเดียวกัน” จึงเป็นประโยคที่สื่อถึงความเศร้า เหงา อ้างว้าง ในช่วงแรก และเมื่อทุกคนทำใจได้หลังจากได้คิดแล้ว ความอบอุ่นก็จะกลับมาเติมเต็มช่องว่าง และทำให้กะทิเข้มแข็งขึ้นอย่างแน่นอน

มองจากอีกมุม บริบทของเรื่องความสุขของกะทินั้นสื่อถึงความเศร้า ซึ่งประโยค “อยู่ที่ไหนก็ดูพระจันทร์ดวงเดียวกัน” ที่คนทั่วไปใช้นั้น ไม่ได้ใช้ในเชิงตัดพ้อ ไม่ได้ใช้ในเชิงเศร้า แต่ใช้ในเชิงคิดถึงด้วยความรักอย่างลึกซึ้ง ซึ่งถ้าอ่านผ่านๆ และไม่ได้มีอารมณ์ร่วมตาม ไม่ได้คิดถึงความรู้สึกของตัวเอง คงไม่รู้สึกรู้สึกรถึงความเจ็บปวดของคุณตา ที่กล่าวออกมา และผลลัพธ์ถัดมาของคำพูดนี้...

การอยู่กับปัจจุบันนาทีไม่ใช่เรื่องง่ายเลย

- หน้าที 58 คำโปรย -

กะทิได้ย้ายมาอยู่กับแม่แล้ว และกะทิเองก็สัมผัสได้ถึงความรักของทุกคนเมื่อได้มาเห็นอาการป่วยของแม่กะทิ แต่ในตอนนี้กะทิไม่เศร้า กะทิมีชีวิตตามปกติ เพียงแต่พยายามพูดคุยกับแม่ มีกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับแม่

จากตัวบทที่ชื่อว่า “แมงกระพุน” ซึ่งกะทิได้พบเห็นตอนที่กะทิเล่นน้ำ กลับกลายเป็นตัวกลางให้แม่ของกะทิได้สัมผัสถึงการมีอิสระเสรี การใช้ชีวิตอย่างไร้จุดหมาย แต่เปี่ยมไปด้วยความสุข ความสบายใจ จนย้อนกลับไปถึงอดีตของแม่กะทิ ที่ใช้ชีวิตอย่างมีเป้าหมายมาตลอด แม้กระทั่งรู้ว่ากำลังจะตายก็ยังมีเป้าหมาย

จากอดีตของแม่กะทิ ย้อนไปสู่อดีตของกะทิ ไหลจากรูปถ่ายที่คุณตาส่งมาให้แม่ของกะทิอย่างสม่ำเสมอ ที่มีแต่รูป แต่ไร้คำบรรยายอย่างละเอียด แม่ของกะทิจึงให้กะทิเล่าถึงเรื่องราวต่างๆ ในรูปภาพ

ทำไมทั้งคู่ถึงรำลึกถึงอดีต? ทำไมคนเขียนถึงตั้งใจที่จะให้ทั้งคู่รำลึกถึงอดีตหลังจากที่ผ่านการพานพบกับความจริงอันเลวร้ายมาในบทก่อนๆ? คงไม่ใช่เพียงแค่ปูทางสำหรับการเขียนบทต่อไปอย่างแน่นอน

ก่อนที่เรื่องราวจะเปลี่ยนจากการเล่าการใช้ชีวิตในอดีตของแม่กะทิ ไปยังการเล่าถึงเรื่องราวในรูปถ่ายของกะทิ ได้มีการกล่าวถึงการเตรียมการล่วงหน้าเพื่อให้แม่ของกะทิใช้งานคอมพิวเตอร์ได้ในยามป่วย

เหมือนเป็นการเล่นตลกร้ายๆ ก่อนหน้านั้นแม่ของกะทิก็คิดถึงแต่อนาคต แต่ในปัจจุบันที่กำลังจะตายถึงแม่แม่ของกะทิจะใช้ปัจจุบันอยู่กับลูกสาวที่รักของตนเอง แต่หัวข้อที่ใช้ร่วมกันก็เป็นเรื่องของอดีต มิใช่ปัจจุบัน

จริงดังที่คำโปรยกล่าวไว้ “การอยู่กับปัจจุบันนาทีไม่ใช่เรื่องง่ายเลย” เมื่อความสุขคือการรำลึกอดีต ความหวังคือการทำปัจจุบันเพื่ออนาคต แล้วปัจจุบันโดยตัวมันเองล่ะ จะมีความหมายอย่างไร?

แน่นอน ผู้เขียนได้ให้ตัวแทนของปัจจุบันมาแล้ว...

...นางเอกของเรื่อง...

...เด็กหญิงกะทินี้แหละ คือปัจจุบันของทุกคน...

...เด็กหญิงคนที่รู้จักคุณค่าของวันธรรมดาๆ รู้จักคุณค่าของความเหงา ความเศร้า...

...เด็กหญิงที่รู้จักการให้ รู้จักการแบ่งปันความรู้สึกดีๆ...

...เด็กหญิงที่รู้จักความสุข...

...สิ่งที่เด็กหญิงตัวน้อยคนนี้ทำนี้แหละ คือสิ่งที่ยาก...

...“การอยู่กับปัจจุบัน”...

อดีตเหมือนเงา บางครั้งทอดนำทางอนาคต

- หน้าที่ 62 คำโปรย -

ในบทนี้ที่ชื่อว่า “ล้นทม” ที่แฝงเสียงไปล้อกับคำว่า “ระทม” ได้เป็นตัวแทนของความทุกข์ที่จมปลักกับความผิดของแม่กะทิ ที่เคยทำกะทิตกอยู่ในอันตรายจนสาบานว่าจะอยู่ให้ห่างจากกะทิ เพื่อไม่ให้กะทิเกิดอันตราย เป็นสาเหตุว่าทำไมแม่ของกะทิถึงตัดสินใจแยกกันอยู่กับกะทิ

หากแม่อ่านด้วยเหตุผล ผู้อ่านคงไม่รู้สึกรู้ว่าภาระกระทำของแม่กะทิเป็นสิ่งที่ดี เพราะชีวิตนั้นสั้นนัก การต้องแยกห่างจากคนที่เรารัก คนที่เราหวังว่าจะเป็นอนาคตไป ถือเป็นการใช้ชีวิตที่ไม่คุ้ม

แต่ถ้ามองที่ความรู้สึกของแม่ของกะทิ ที่ยอมบอบช้ำแลกการได้อยู่กับคนที่ตัวเองรัก ไปกับชีวิตของคนที่คุณรัก ด้วยความรู้สึกนั้นเองว่าเสียสละทุกอย่างเพื่อกะทิได้หมด ขอเพียงกะทิยังมีชีวิตอยู่รอดปลอดภัยก็พอ ก็จัดได้ว่าเป็นการแลกเปลี่ยนที่คุ้มค่า เพราะอย่างไรเสีย ชีวิตของแม่กะทิเองก็แทบจะไม่เหลืออยู่แล้ว

...เพียงแต่การบนบานและทำตามในครั้งนี่ ก็มีส่วนทำร้ายกะทิอย่างไม่น่าเชื่อเหมือนกัน หากเรื่องนี้เกิดในโลกแห่งความเป็นจริง...

...เพราะนี่เป็นเพียงวรรณกรรม เพราะนี่เป็นเพียงเรื่องที่ตั้งขึ้นมา ความเจ็บปวดในใจของกะทิจึงถูกตัดออกไป เพื่อให้กะทิกลายเป็นตัวแทนของความสุข ความพอเพียง และปัจจุบัน...

กลับมาที่เรื่องราวในหนังสือ หลังจากแม่ของกะทิได้ระบายความรู้สึกผิด ได้ระบายความเศร้า และได้เล่าความจริงให้กะทิรู้แล้ว สองแม่ลูกก็เข้าใจกัน สวมกอดกันอย่างอบอุ่น

คำโปรยบทกล่าวว่า “อดีตเหมือนเงา” คงจะหมายถึงอดีตอันแสนเศร้าของสองแม่ลูก

คำโปรยบทกล่าวว่า “บางครั้งทอดนำทางอนาคต” คงไม่ได้หมายถึงอนาคตที่สดใส แต่หมายถึงความทุกข์ตลอดเวลาที่แม่ของกะทิและตัวกะทิเองได้รับจากการต้องอยู่ห่างกัน การเดินตามเงาที่ทอดไปเบื้องหน้านั้น รังแต่จะทำให้มองเห็นทางเบื้องหน้าลำบาก ก่อให้เกิดความกลัว ความกังวล ความไม่มั่นใจ และอุบัติเหตุ

หากแต่ทำยที่สุดแล้ว แม่ของกะทิก็ได้สลัดเงานั้นทิ้งไปเสีย และเลิกเดินตามเงานั้น...

...สลัดเงาทิ้ง จนได้พบพานกับแสงสว่าง..

...สลัดความทุกข์ทิ้ง และได้อยู่กับลูกสาวอันเป็นที่รักในที่สุด

หนทางของวันข้างหน้าดูเหมือนไม่มีจริง

- หน้าที่ 69 คำโปรย -

แม้กะทิจะได้รับความจริงแล้วก็ตาม ว่าในอดีตนั้น เมื่อครั้งที่ตนยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ แม่เองก็ช่วยตนไว้ไม่ได้ ในวันนั้นได้เกิดอะไรขึ้น

เมื่อคนที่กะทิเรียกว่า “พี่ทอง” เป็นผู้ที่มีพระคุณของตัวเองตั้งแต่เด็ก กะทิจึงโทรศัพท์ไปพูดคุย ส่วนหนึ่งคงเป็นเพราะรู้สึกขอบคุณ

หากแต่อีกส่วนหนึ่งแล้ว กะทิจึงรู้ว่า เพราะชีวิตคนเรามันสั้นนัก จากสภาพของแม่ตัวเอง หากวันนี้ กะทิจึงรู้ว่าใครคือผู้มีพระคุณที่ช่วยชีวิตกะทิไว้ ถึงแม้ว่าการช่วยชีวิตนั้นจะทำให้แม่กับกะทิต้องห่างกัน แต่อย่างน้อยๆ ก็ทำให้แม่ของกะทิไม่ต้องพบกับความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ โดยการเสียลูกน้อยไปต่อหน้าต่อตา หากวันนี้กะทิไม่รีบขอบคุณพี่ทอง กะทิอาจจะไม่มีโอกาส

กะทิจึงอยากจะใช้เวลาที่เหลืออยู่ให้คุ้มค่า เพราะไม่มีใครรู้ว่าแต่ละคนจะมีเวลาเหลือเท่าไร กะทิจึงเลือกที่จะโทรหาพี่ทอง พูดคุยกับพี่ทอง ใช้เวลากับพี่ทอง โดยไม่ได้กล่าวขอบคุณตรงๆ

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้กะทิจะเห็นแล้วว่าชีวิตในอนาคต จะต้องไม่มีพี่ทองเข้ามามีส่วนร่วมด้วยในฐานะของพี่ชายผู้มีพระคุณ กะทิจึงยังหนีจากความจริงไม่ได้

ปมในอดีตคลายไป แต่ปัจจุบันยังไม่เปลี่ยน และอนาคตก็ช่างน่าเศร้านัก

“หนทางของวันข้างหน้าดูเหมือนไม่มีจริง”

...แม่ของกะทิแทบไม่เหลือเวลาแล้ว...

...ก้าวเดินของแม่กะทิ ที่มีได้เดินเหยียบย่างงาของตัวเอง เหลืออีกเพียงไม่กี่ก้าวเท่านั้น...

ไม่น่าเชื่อว่าพຽ່ງนี้ดวงอาทิตย์จะยังขึ้นให้เห็นบนฟ้าเหมือนเดิม

- หน้าที่ 72 คำโปรย -

“ดวงจันทร์เหลือเพียงเสี้ยวเล็กๆ อยู่กลางฟ้า

เงาต้นสนริมรั้วลู่เอนตามแรงลมน้อยๆ

นาที่เหมือนหยุดนิ่ง

นิ่งจนกว่าดวงตะวันจะขึ้นอีกครั้งอย่างสดชื่นสวยงามพ้นจากขอบฟ้าเหนือทะเล

ปลุกทุกสรรพชีวิตบนโลกให้ตื่นขึ้น

แต่ไม่มีแม่รวมอยู่ด้วยอีกต่อไป”

คือย่อหน้าสุดท้ายของบท “ต้นสน” ที่กล่าวถึงการจากไปของแม่กะทิ ถึงแม่ของกะทิจะโคม่า ยังไม่ตายในทันที แต่การหมดสติจนกระทั่งสิ้นชีวิต ก็ไม่ต่างไปจากการตายในวินาทีแรก แยกจากกันได้เพียงแคความหวังของคนรอบข้างที่ยังมีอยู่หรือเมื่อยังไม่ตายในทันที โลกใบเดิมที่แม่ยังอยู่ กับโลกใบใหม่ที่แม่จากไปแล้วนั้น ต่างกันเสียเหลือเกิน

ผู้เขียนไม่ได้บอกว่ากะทิรู้สึกอย่างไร

แต่กะทิ ก็เปรียบเสมือนกับดวงอาทิตย์

ดวงอาทิตย์จะยังคงขึ้นทางทิศตะวันออกเสมอทุกวัน

ไม่ว่าโลกจะเป็นอย่างไรก็ตาม

แม้ว่าแม่จะยังอยู่หรือไม่

ชีวิตของกะทิก็ต้องเดินต่อไป

“ไม่น่าเชื่อว่าพຽ່ງนี้ดวงอาทิตย์จะยังขึ้นให้เห็นบนฟ้าเหมือนเดิม”

ยากที่จะทำใจเชื่อ ว่าชีวิตคนที่สำคัญที่สุดของเรานั้น เล็กกระจ้อยร่อยเหลือเกิน

ยังไงโลกก็ยังคงหมุนต่อไป

ยังไงดวงอาทิตย์ก็ยังขึ้นเหมือนเดิม

ยังไงกะทิก็ต้องมีชีวิตอยู่ต่อไป

น้ำตาไม่อาจแทนความโศกเศร้าได้

- หน้าที่ 76 คำโปรย -

ในที่สุดการจากไปของแม่ของกะทิก็มมาถึง พิธีศพเป็นไปอย่างเรียบง่ายแต่ก็อบอุ่น แยกหรือเดินทางมาเพื่อเคารพศพผู้ตาย น้ำกันต์ต้องคอยอยู่ข้างกะทิตลอดเวลา คงหวังว่าจะดูแลเด็กน้อยคนนี้ได้หลังจากแม่ของกะทิได้จากไป

แต่คนที่กำลังเศร้าอยู่นั้น คงมีอาจดูแลใครได้อย่างเต็มที่

กลับกันเสียอีก กะทิที่เข้าใจถึงสังขรณ์ชีวิต อาจจะต้องตั้งแต่ครั้งแรกที่นึกได้ว่า “แม่ไม่เคยสัญญาว่าจะกลับมา” ที่ทำให้กะทิรู้ตัวว่าจะต้องอยู่อย่างเข้มแข็ง จะต้องอยู่เพื่อคนรอบข้าง และยิ่งเมื่อได้รู้ว่า ตลอดเวลาของชีวิตแม่ แม่ทำหลายสิ่งหลายอย่างเพื่อคนอื่นมากมายเหลือเกิน การทำให้ผู้อื่นมีความสุข อาจจะเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้กะทิกับแม่ สื่อใจถึงกันได้ก็เป็นได้

ในวันงานศพวันสุดท้าย กะทิจับมือของน้ำกันต์ไปจับกับมือของน้ำภา

ไม่ทราบว่าเป็นใจของเด็กน้อยคิดอะไร

กะทิดังไม่รู้หรือกว่านั้นไม่ใช่เรื่องที่เด็กควรจะไปยุ่ง

แต่กะทิก็คงเข้าใจดีว่า ความสุขคืออะไร และความอบอุ่นที่ได้รับจากคนรัก มันมีค่าแค่ไหน

กะทิดิดแค่หวังให้น้ำกันต์ น้ำภามีความสุขด้วยกัน ให้ปลอบประโลมกันจากโลกที่ไร้แม่ของกะทิ

น้ำตาไม่อาจทดแทนความโศกเศร้าได้

หัวใจน้อยๆ ของกะทิเข้มแข็งยิ่งกว่าใครๆ

และยังอบอุ่น เผื่อแผ่ยิ่งกว่าใครๆ อีกด้วย

สิ่งที่กะทิทำนี้แหละ จะทดแทนความโศกเศร้าได้

คือการมอบความรัก ความหวังดี และความอบอุ่นให้แก่คนรอบข้าง ดังที่แม่ของเธอเคยทำเมื่อครั้งยังมีชีวิตนั่นเอง

คนเราต้องมีความไฝ่ฝัน และทำวันแต่ละวันให้ดีที่สุดไปพร้อมๆกันด้วย

- หน้าที่ 80 บรรทัดที่ 10 -

คำพูดของแม่กะทิ ที่ยังติดตรึงอยู่ในใจของกะทิ

“คนเราต้องมีความไฝ่ฝัน และทำวันแต่ละวันให้ดีที่สุดไปพร้อมๆกันด้วย”

กะทิเองก็ยังไม่รู้ว่าความฝันของเธอคืออะไร แต่เธอก็มีความสุขดีกับชีวิตของเธอในปัจจุบัน เหลือแต่พี่ทองของเธอที่มีความฝันอยากเป็นนักเรียนนอก รายนั้นแหละถึงจะมีความฝัน

แต่ใจความสำคัญที่กะทิบรรลุได้แล้ว ก็คือการทำแต่ละวันให้ดีที่สุดไปพร้อมๆกันด้วยนั่นเอง ที่กะทิทำได้ และทำอย่างเต็มที่ทุกๆ วัน ถึงจะไม่ใช้การทำเพื่อให้บรรลุความฝัน แต่กะทิก็ทำเพื่อความสุขของคนรอบข้าง และเมื่อคนรอบข้างมีความสุข กะทิก็มีความสุข กะทิเป็นเด็กที่มีความคิดเป็นผู้ใหญ่มากกว่าอายุอยู่มากนัก

บางทีแม่ของกะทิอาจจะพูดผิด คนเราไม่จำเป็นต้องมีความฝัน แต่แต่ละวันที่ดีที่สุด ก็อาจจะส่งผลให้คนเรามีความสุขได้แล้ว

หรือแม่ของกะทิอาจจะถูก เพราะความฝันของกะทิที่กะทิไม่รู้ตัว ก็คือการทำให้คนรอบข้างมีความสุข กะทิอาจจะบรรลุฝันได้แล้วโดยไม่รู้ตัว

ถ้าอ่านไปถึงบทท้ายๆ ผู้เขียนจะกล่าวถึงศาสตร์ที่กะทิสนใจอย่างเช่น ดาราศาสตร์ แต่มิได้วางโครงเรื่องต่อไปว่าดาราศาสตร์จะเป็นความฝันของกะทิ

อย่างไรก็ดี มนุษย์เดินดินอย่างผู้วิเคราะห์ คงไม่สนใจกับเรื่องความฝันมากนัก

“ความสุขต่างหาก คือสิ่งที่สำคัญ”

โชคชะตาชอบเล่นตลกกับคน

- หน้าที่ 95 บรรทัดที่ 17 -

ลุงตองเล่าให้กะทิฟัง ถึงอดีตของแม่ของกะทิ และความรักที่เกิดขึ้นของแม่กะทิ จนกะทิได้เกิดมา โดยมีทันได้เห็นหน้าค่าตาของบิดาบังเกิดเกล้า

เรื่องราวความรักของแม่กะทินั้นไม่ได้ถูกกล่าวถึงอย่างละเอียด แต่จากหลักฐานหรือรูปถ่ายที่ทิ้งไว้ กะทิก็พอจะเดาได้ว่า คนสองคนเคยรักกันอย่างมากมายมาก่อน แต่ข้อสงสัยคงหนีไม่พ้นว่า ทำไมคนที่รักกันถึงต้องแยกทางกัน? ใหม่ๆ ที่กะทิอยากจะทำอยู่กับแม่ใจจะขาด แต่ผู้ชายคนที่สมควรจะเป็นพ่อของกะทิกลับเลือกที่จะตีตัวจากไป ไม่มีสิ อาจจะเป็นความต้องการของทั้งสองฝ่ายก็ได้ นอกจากคำพูดของลุงตองในบทถัดไป ที่ชี้ว่าลุงตองเชื่อว่าฝ่ายบิดาเป็นผู้ตัดสินใจตีตัวจากไป

ความรักเป็นเรื่องยาก

โชคชะตาไม่ได้เล่นตลกหรือคนนั้นแหละที่เล่นตลกกับชีวิตของตัวเอง

แต่ไม่ว่าชีวิตจะเจอกับเรื่องตลกร้ายเท่าใดก็ตาม ชีวิตก็ยังคงต้องดำเนินต่อไปอยู่ดี มีแต่จะเลือกที่จะเข้มแข็งแล้วมีความสุขต่อไป หรือจะอ่อนแอแล้วจมปลักอยู่กับอดีต ก็เท่านั้น

คนบางคนวิ่งไล่ตามความฝันไปเรื่อยๆ จนไม่รู้จริงๆ ว่าความฝันที่ว่าอยู่ใกล้ตัวนี่เอง

- หน้าที่ 97 บรรทัดที่ 12 -

คำพูดของลุงตองที่คลุมเครือ ไม่ได้ชี้ชัดว่าจริงๆ แล้วพ่อของกะทิ หรือแม่ของกะทิกันแน่ ที่ไล่ตามความฝันไปเรื่อยๆ เพราะแม่ของกะทิก็ระเห็จระเหินไปยังประเทศต่างๆ มากมาย ในขณะที่พ่อของกะทิก็ไม่ได้อยู่ครองคู่กับแม่ของกะทิ มีแต่บริบทก่อนหน้าที่กะทิสงสัยว่า แม่ของกะทิอาจจะไม่ใช่คู่ชีวิตที่พ่อเสาะแสวงหา

แต่คำพูดนี้ก็ยังมีนัย ไม่ทราบว่าลุงตองต้องการพูดให้กระทบไปถึงน้ำก้นตึกกับน้ำญาติด้วยหรือเปล่า หรือหมายถึงว่าแม่ของกะทิไม่ควรไปต่างประเทศตั้งแต่แรก หรือหมายถึงพ่อของกะทิที่ควรจะมีแม่ของกะทิ หรือกะทิเองเป็นความฝัน

แต่การไปตัดสินใจความฝันให้คนอื่น นอกจากจะไม่เกิดประโยชน์อะไรแล้ว ในชีวิตจริงอาจนำมาซึ่งการขัดแย้งกันได้

อย่างไรก็ดี กะทิสงสัยว่า แม่อยู่ได้อย่างไรเมื่อขาดความรักจากพ่อไป

ใหม่ๆ ที่คำตอบก็อยู่ที่ตัวกะทิเองแล้ว

“เพราะกะทิมีแม่ และแม่ก็มีกะทิ อยู่ในใจเสมอมา”

คงเป็นข้อสรุปที่ฟังดูไม่น่าเนาเกินไปนัก

**คนเราก็ไม่ต่างจากตัวละครในหนังสือ ที่ต้องเผชิญกับเรื่องราวต่างๆในชีวิต และเมื่อผ่านพ้นมาได้ก็
จะมีความลุ่มลึกในเนื้ออารมณ์เป็นคนเต็มคนมากขึ้น และมองทุกอย่างเปลี่ยนไป**

- หน้าที่ 112 บรรทัดที่ 4 -

เมื่อกะทิได้ผ่านชีวิตที่เต็มไปด้วยการรอคอย รอว่าเมื่อไรจะได้พบแม่ การอยู่กับแม่ในช่วงชีวิตสุดท้าย และการจากไปของแม่อันเป็นที่รักสุดหัวใจของกะทิ กะทิก็ก็นึกถึงของขวัญที่มีค่าที่สุดจากแม่

นั่นคือการที่กะทิได้เห็นค่าของความรัก ความอบอุ่นจากคนอื่นๆ รอบข้างกาย เพียงเท่านั้นกะทิก็ก็นึกถึงชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป อันที่จริงกะทิน่าจะมองโลกเปลี่ยนไปตั้งแต่ออนิเมะแรกของหนังสือเล่มนี้แล้วเสียด้วยซ้ำ มิเช่นนั้นกะทิก็น่าจะมีความสุขได้ ดังชื่อหนังสือกล่าวไว้

“ความสุขของกะทิ”

ในโลกแห่งความเป็นจริงก็ยังมีอีกหลายคน ที่ยังไม่เห็นค่าของสิ่งเหล่านี้ดังที่กะทิเห็น เชื่อว่าคุณงามพระคุณผู้แต่งคงได้เห็นแล้ว จึงได้ถ่ายทอดความสุขของการเห็นคุณค่าในสิ่งรอบกายออกมาเป็นเด็กหญิงกะทิตัวน้อยที่แสนจะเข้มแข็งและอบอุ่นเช่นนี้

การอ่านหนังสือเรื่อง “ความสุขของกะทิ” ก็นับเป็นการเผชิญกับเรื่องราวต่างๆ เช่นกัน ในมุมมองของคนที่อยู่วงนอก คนที่ไม่ได้ประสบเหตุการณ์ร้ายต่างๆ ที่กะทิประสบ แต่ก็มีอารมณ์เศร้าร่วมไปกับกะทิ ระคนปนกับความสงสัยว่ากะทิทรมานมีความสุขอยู่ทุกวันได้อย่างไร

“ความสุขของกะทิ” ช่วยเติมคนให้เป็นคนเต็มคนมากขึ้นอย่างไม่ต้องสงสัย

บางทีชีวิตก็ไม่มีคำอธิบาย

- หน้าสุดท้าย บรรทัดที่ 6 -

เพราะชีวิตเป็นเรื่องละเอียดอ่อน มนุษย์ถูกออกแบบ ถูกสร้างขึ้นมาให้เป็นแบบนั้น มนุษย์เรานั้นมีทั้งอารมณ์ มีทั้งความคิด มีทั้งความเชื่อ บางครั้งเหตุผลก็ถูกต้อง บางครั้งอารมณ์ก็ถูกต้อง บางครั้งความถูกต้องก็ไม่ได้วัดจากอะไรเลย

ชีวิตไม่ใช่สมการคณิตศาสตร์ หรือสูตรกลศาสตร์ฟิสิกส์ หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จะอธิบายกันได้ ธรรมชาติสร้างมนุษย์มาให้ซับซ้อน แต่มนุษย์ก็พยายามจะแหกกฎของธรรมชาติ ด้วยการศึกษามากที่สุดสิ้น เพื่อที่วันหนึ่งจะทำตัวเป็นพระเจ้าเสียเอง บงการชีวิตของตนเองเสียเอง ตั้งแต่ชาติกำเนิด จนถึงถูกขังยามตาย

มนุษย์พยายามสร้างคำอธิบายให้กับชีวิต แต่นั่นกลับบั่นทอนความหมายของการมีชีวิตลงไป เมื่อความตายกลายเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงได้ การเกิดเป็นเรื่องที่ควบคุมได้ ความสุข ความทุกข์ การเจ็บป่วย กลายเป็นเรื่องที่มีมนุษย์กำหนดได้

แล้วชีวิตจะมีความหมายอะไร? ความสุขจะมีค่าอันใด? เมื่อมันกลายเป็นสิ่งที่ซื้อหาได้

ดังที่เคยกล่าวไว้ โชคชะตามิได้เล่นตลกกับคนหรอก

“คนนั้นแหละที่เล่นตลกกับตัวเอง”